

Monumentnummer*: 513424

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82720/107

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Haarlem Haarlem Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Haarlem Centrum (10)

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Haarlem C 6460

Omschrijving**

Inleiding

Aan de westzijde van de Wilhelminastraat gelegen HERENHUIS. Het herenhuis, dat deel uitmaakt van de gevelwand tussen de Prins Hendrikstraat (noord) en Mauritsstraat (zuid), ligt aan de zuidzijde vrij en grenst aan de noordzijde aan het woonblok Wilhelminastraat 24 t/m 28.

Het in gemengde Eclectische en neorenaissance stijl opgetrokken herenhuis werd rond 1885 gebouwd. Het herenhuis maakt onderdeel uit van het formele stedenbouwkundige plan van de Wilhelminastraat en haar directe omgeving. De Wilhelminastraat werd in 1881 aangelegd als hoofdas van een westelijke stadsuitbreiding die plaats vond op de plek van de gedempte voormalige stadssingel. Deze stadsuitbreiding kenmerkt zich door een regelmatig en strak stratenpatroon, waarbij de individueel ontworpen woonblokken en woonhuizen een architectonische eenheid vormen. Met name langs de Wilhelminastraat en Mauritsstraat zijn de uit verschillende woonblokken en woonhuizen opgetrokken straatwanden opvallend door hun stedenbouwkundige eenheid en architectuur. De woonbebouwing langs de Wilhelminastraat wordt afgewisseld door een kerk en twee scholen, welke eveneens in de stedenbouwkundige opzet van de straat passen.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Herenhuis op vrijwel vierkant grondplan. Het in baksteen op een natuurstenen plint opgetrokken herenhuis is opgebouwd uit een begane grond, verdieping en kapverdieping en wordt gedekt door een afgeknot schilddak bekleed met zwarte kruispan. De voorgevel van het herenhuis is vier vensterassen breed. De twee rechter vensterassen vormen tezamen een enigszins risalerend volume dat verhoogd is met een door de kroonlijst heen doorgetrokken mezzanino en wordt afgesloten door een taps toelopend afgeknot schilddak bekleed met mastiek. Bovenaan wordt dit deel van de voorgevel afgesloten door een breed fries met consoles welke een iets overhangend fronton ondersteunen. Bovenop het fronton staat een pinakelachtig sierelement. De overige twee vensterassen van de voorgevel worden ter hoogte van de houten geprofileerde kroonlijst ieder eveneens afgesloten door een door rijk bewerkte consoles gedragen klein fronton. Ook deze twee frontons zijn op de top versierd met een pinakelachtige decoratie.

De voorgevel is voorts gedecoreerd met spekbanden en cordonlijsten, welke doorlopen over de vrije linkerzijgevel.

De entree bevindt zich in de tweede vensteras vanaf links en bestaat uit een in een portiek gelegen houten paneel deur met gietijzeren sierrooster en is bereikbaar door middel van een drie treden tellende natuurstenen trap. De vensters in de voorgevel zijn houten schuifvensters met op de verdieping een T-naald. Ter hoogte van de mezzanino bevinden zich twee dubbele houten vensters. De vensters op de begane grond hebben een gebogen bovendorpel en bezitten gepleisterde aanzet- en sluitstenen in de hanenkammen. De vensters op de verdieping hebben een rechte bovendorpel en bezitten eveneens gepleisterde aanzet- en sluitstenen in de strekken.

De vrije linkerzijgevel bezit, met uitzondering van twee kleine vierkante vensters ter hoogte van de verdieping, geen vensters of deuren.

De achtergevel van het herenhuis is soberder van uitvoering en decoratie en bezit onder meer houten vensters in verschillende formaten.

Waardering

Gaaf bewaard herenhuis uit omstreeks 1885 in Eclectisch-Renaissancistische trant, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde en de stedenbouwkundige en ensemblewaarde als karakteristiek onderdeel van de 19de-eeuwse formele stadsuitbreiding van Haarlem rondom de Wilhelminastraat; het herenhuis is een beeldbepalend element in de westelijke straatwand van de qua architectuur als eenheid aandoende Wilhelminastraat. Tevens is het object cultuurhistorisch van element in de geschiedenis van het wonen voor welgestelden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument